

اولویت‌های پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور (در راستای اجرای ماده ۶۵ قانون جوانی جمعیت)

هدف: شناسایی، پایش و پیشگیری از تهدیدات زیستی، شیمیایی و محیطی مؤثر بر سلامت باروری جامعه و کارکنان

۱. حوزه آلاینده‌های محیطی و صنعتی (با تأکید بر شرایط اقلیمی خوزستان):

- بررسی تأثیر آلاینده‌های هوا (ذرات معلق PM2.5) بر سلامت باروری و نرخ سقط جنین در مناطق صنعتی و شهری اهواز
- تأثیر مواجهه با مواد شیمیایی و سموم در صنایع نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشگاه‌ها بر ذخیره تخمدانی و کیفیت اسپرم
- پایش زیست‌محیطی و شناسایی منابع مواجهه با مواد مختل‌کننده غدد درون‌ریز (EDC) در منابع آب و خاک استان

۲. حوزه سم‌شناسی و سلامت مواد غذایی:

- مطالعه اثرات باقی‌مانده سموم کشاورزی و آفت‌کش‌ها بر روی نرخ باروری در مناطق روستایی و کشاورزی
- بررسی تأثیرات مصرف طولانی مدت محصولات تراریخته و روغن‌های استخراج شده از آن‌ها بر سیستم تولید مثل
- ارزیابی ایمنی زیستی فرآورده‌های غذایی فرآوری‌شده، فست‌فودها و نوشیدنی‌های انرژی‌زا بر سلامت جنسی نوجوانان و جوانان
- تأثیر مکمل‌های دارویی و ورزشی غیرمجاز (چاقی و لاغری) بر توان باروری

۳. حوزه سلامت شغلی و مخاطرات محیط کار:

- ارزیابی سلامت باروری کارکنان شاغل در محیط‌های پرخطر (آزمایشگاه‌ها، مراکز مراکز رادیولوژی، پرتودرمانی و بخش‌های شیمی‌درمانی)
- تأثیر امواج غیریونیزان (دکل‌های مخابراتی، وای‌فای و تجهیزات الکترونیکی) بر عملکرد سیستم تولیدمثل
- بررسی اثر استرس شغلی و شیفت‌های کاری (به‌ویژه شب‌کاری) بر اختلالات هورمونی و سقط‌های خودبه‌خودی در بانوان شاغل

۴. حوزه نانو و فناوری‌های نوین:

- مطالعات مرتبط با سمی بودن نانوذرات بر سیستم تولیدمثل (Reprotoxicity)
- کاربرد نانوفناوری در ارتقای روش‌های تشخیص زودرس ناباروری و درمان‌های نوین

۵. حوزه سیاست‌گذاری و مطالعات اپیدمیولوژیک:

- تحلیل داده‌های سامانه سبب جهت شناسایی خوشه‌های جغرافیایی با نرخ بالای ناباروری و سقط جنین در استان خوزستان

- تدوین دستورالعمل‌های بومی برای کاهش مخاطرات سلامت باروری در محیط‌های کاری با آلاینده‌های بالا

بخش دوم اولویت‌های پژوهشی (عناوین عمومی و بالینی جمعیت):

- اولویت‌های پژوهشی حوزه جوانی جمعیت، باروری و تحکیم خانواده: (مطابق با قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت)

۱. حوزه بالینی و تشخیص ناباروری:

- ارزیابی روش‌های نوین و کم‌هزینه در تشخیص زودرس عوامل ناباروری در زوجین جوان
- بررسی پیامدهای بارداری و سلامت نوزادان در روش‌های کمک‌باروری (ART)
- مطالعه بر روی درمان‌های نوین دارویی و مکمل‌های موثر در بهبود کیفیت تخمک و اسپرم
- پیشگیری و مدیریت عوارض بارداری در سنین بالا (بارداری‌های بالای ۳۵ سال)

۲. حوزه روانشناسی و علوم اجتماعی (ازدواج و فرزندآوری):

- بررسی عوامل روان‌شناختی و اجتماعی موثر بر تأخیر در ازدواج و دیرفرزندگی در بین دانشجویان و کارکنان
- مطالعه تأثیر «تک‌فرزندگی» بر سلامت روان کودکان و ساختار عاطفی خانواده
- بررسی موانع ذهنی و فرهنگی فرزندآوری در خانواده‌های مرفه (با توجه به کاهش نرخ باروری در این قشر)
- طراحی و ارزیابی مدل‌های مداخله‌ای برای کاهش استرس و اضطراب دوران بارداری و پس از زایمان

۳. حوزه زایمان و سلامت مادر و کودک:

- ترویج زایمان طبیعی و ارزیابی اثربخشی روش‌های زایمان بی‌درد در کاهش نرخ سزارین‌های انتخابی
- بررسی الگوی تغذیه و سبک زندگی اسلامی- ایرانی بر سلامت دوران بارداری و شیردهی
- مطالعه علل و راهکارهای کاهش نرخ سقط جنین (عمدی و خودبه‌خودی) در سطح استان

۴. حوزه سیاست‌گذاری و اقتصاد سلامت:

- ارزیابی اثربخشی مشوق‌های قانونی (وام، زمین، تسهیلات شغلی) بر تمایل خانواده‌ها به فرزندآوری
- تحلیل اقتصادی هزینه‌های درمان ناباروری و نقش بیمه‌ها در حمایت از زوجین نابارور
- بررسی چالش‌های بانوان شاغل در ایجاد توازن میان مسئولیت‌های مادری و پیشرفت شغلی/تحصیلی

۵. حوزه اخلاق و حقوق:

- بررسی ابعاد اخلاقی و حقوقی روش‌های نوین کمک باروری (اهدای جنین، رحم اجاره‌ای و...)
- تبیین حقوق باروری و تکالیف دستگاه‌های اجرایی در راستای صیانت از خانواده

بخش سوم (عناوین هوشمندانه و میان‌رشته‌ای):

۱. حوزه طب ایرانی و مکمل (بسیار پرطرفدار):

- بررسی اثربخشی گیاهان دارویی بومی استان خوزستان در درمان اختلالات قاعدگی و تقویت باروری
- اصلاح سبک زندگی بر اساس آموزه‌های طب ایرانی جهت پیشگیری از ناباروری پنهان
- نقش تغذیه و طب سنتی در کاهش عوارض دوران یائسگی و ارتقای سلامت عمومی بانوان

۲. حوزه فناوری اطلاعات و هوش مصنوعی (مدرن):

- طراحی اپلیکیشن‌های هوشمند مدیریت بارداری و پایش سلامت جنین برای مادران شاغل
- استفاده از الگوریتم‌های هوش مصنوعی برای پیش‌بینی شانس موفقیت درمان‌های ناباروری (IVF) بر اساس داده‌های بالینی

- تحلیل کلان‌داده‌های (Big Data) سلامت استان جهت شناسایی کانون‌های بحرانی سقط خودبه‌خودی

۳. حوزه اخلاق و فرهنگ (با رویکرد موکب و معنویت):

- تأثیر آموزه‌های دینی و معنوی بر تاب‌آوری زوجین در مواجهه با مشکلات ناباروری
- نقش "فرهنگ نذر و وقف" در حمایت مالی از درمان زوجین نابارور بی‌بضاعت (ارتباط با فعالیت‌های خیرین)
- بررسی جایگاه "مادری" در متون ادبی و مذهبی و تأثیر آن بر بازسازی هویت زن مسلمان در تقابل با فرهنگ غربی

۴. حوزه جوانی جمعیت در محیط کار (ویژه کارکنان):

- طراحی مدل "دانشگاه دوستدار خانواده" (Family-Friendly University) و ارزیابی رضایتمندی بانوان شاغل
- بررسی تأثیر مهدکودک‌های جوار اداری و اتاق‌های مادر و کودک بر تمایل کارکنان به فرزندآوری دوم و سوم
- تأثیر مواجهه با مواد شیمیایی در آزمایشگاه‌ها، مراکز صنعتی، پالایشگاه‌ها و پتروشیمی‌ها بر باروری زنان و مردان
- بررسی ناباروری کارکنان بخش‌های آزمایشگاهی، رادیولوژی و پرتودرمانی
- پایش زیست محیطی و شناسایی منابع مواجهه غذایی، شغلی و خانگی با مواد مختل‌کننده غدد درونریز (EDC) (و ارزیابی الگوهای مواجهه مزمن در جمعیت‌های خاص) مانند زنان و کارگران صنایع پلاستیک
- مداخلت کاهش مواجهه با EDC و ارتقای سلامت باروری
- مطالعات مرتبط با سمیت نانوذرات بر سیستم تولیدمثل و کاربرد نانوفناوری در ارتقای باروری و درمان ناباروری

- تأثیر امواج غیر یونیزان بر عملکرد سیستم تولیدمثل

- مطالعات اپیدمیولوژیک و جمعیت محور درباره اثرات امواج غیر یونیزان بر باروری

- مطالعات مداخله‌ای و پیشگیرانه برای کاهش اثرات امواج غیر یونیزان بر سلامت باروری مانند فاصله گذاری، مداخلات تغذیه‌ای و غیره

- سیاستگذاری و سلامت عمومی در حوزه امواج غیریونیزان مانند (تدوین دستورالعمل های مواجهه ایمن

برای نوجوانان و زنان باردار)

- تأثیرات مصرف طولانی مدت محصولات تراریخته بر باروری، بررسی همبستگی مصرف بالا و ناباروری

در جمعیت های خاص، مطالعه الگوهای تغذیه ای و باروری در مناطق با مصرف بالا و ارزیابی ایمنی زیستی محصولات تراریخته وارداتی

- تأثیر مصرف غذاهای فرآوری شده و فست فودها بر باروری زنان و مردان

- نقش نوشیدنی های انرژی زا و قندی در اختلالات تولید مثل

- اثر مکمل های دارویی غیرمجاز یا رایج بر باروری (چاقی و لاغری)

- تأثیر رژیم های غذایی نوین بر ناباروری (مانند کتوژنیک یا گیاه خواری)